

A/PNL/406/16.6.2026

Nr.5561A/16.06.2026

ÎNTREBARE PARLAMENTARĂ

Către: Domnului Ilie-Gavril Bolojan, Ministrul interimar al Energiei

De la: Sebastian-Ioan Burduja, Deputat PNL, Circumscripția Electorală Nr. 42 București

Obiectul întrebării: Stadiul proiectului reactoarelor 3 și 4 de la Centrala Nuclearoelectrică Cernavodă și capacitatea de evacuare a energiei produse

Stimate domnule ministru,

Finalizarea reactoarelor 3 și 4 de la Cernavodă reprezintă cea mai mare investiție energetică din istoria recentă a României și un pilon al securității energetice fără dependență de Federația Rusă. Cele două unități, de tip CANDU 6, cu o putere de circa 1.400 MW cumulat, sunt surse de bază, cu un factor de utilizare ridicat și emisii reduse de carbon, capabile să funcționeze neîntrerupt indiferent de vânt sau de soare. Structurile civile au fost începute încă din anii '80 și au rămas conservate decenii, iar finalizarea lor ar urca ponderea energiei nucleare în mixul național de la aproximativ o cincime, cât asigură astăzi primele două unități, spre o treime din consumul țării.

Avantajul strategic al filierei CANDU este unul pe care puține state îl au. Reactoarele de la Cernavodă folosesc uraniu natural și apă grea, fără a depinde de îmbogățirea uraniului. România deține, cel puțin la nivel de capabilitate, întregul ciclu de combustibil pe filieră națională, de la uraniu, prin Compania Națională a Uraniului, la apa grea produsă la Drobeta-Turnu Severin și la fabricarea combustibilului nuclear la Pitești. Spre deosebire de reactoarele de tip rusesc, care leagă statul beneficiar de furnizorul de combustibil de la Moscova, programul nuclear românesc este construit pe independență. Aceasta este, în sensul cel mai propriu, suveranitate energetică.

Punerea în funcțiune a celor două unități ridică, însă, și o problemă tehnică pe care nu o putem ignora. Aproximativ 1.400 MW de putere nouă, injectați în zona Dobrogei, se adaugă unei regiuni deja saturate de producția eoliană, unde rețeaua de transport se confruntă cu congestii. Fără o întărire corespunzătoare a rețelei prin Transelectrica și fără capacități de stocare și de echilibrare, energia produsă riscă să nu poată fi evacuată, iar investiția nu își atinge

scopul. La aceasta se adaugă necesitatea coordonării cu retehnologizarea Unității 1, pentru a evita suprapunerea perioadelor de indisponibilitate.

Având în vedere aceste considerente, în temeiul art. 112 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și al art. 194-201 din Regulamentul Camerei Deputaților, cu modificările și completările ulterioare, vă adresez, în scris, următoarele întrebări:

1. Care este stadiul actual al finanțării proiectului, sub aspectul structurii de finanțare, al partenerilor și garanțiilor implicate și al mecanismului de remunerare a investiției, precum un contract pentru diferență, și care este calendarul realist de punere în funcțiune a Unităților 3 și 4?
2. Care este rezultatul expertizelor tehnice privind integritatea structurilor civile începute în anii '80 și în ce măsură acestea pot fi reutilizate fără a compromite cerințele actuale de securitate nucleară?
3. Ce investiții concrete în rețeaua de transport sunt prevăzute prin Transelectrica pentru a permite evacuarea celor circa 1.400 MW din zona Dobrogei, în condițiile congestiilor generate deja de capacitatea eoliană și solară existentă, și care este calendarul acestor lucrări raportat la momentul punerii în funcțiune a reactoarelor?
4. Cum este asigurată relansarea/consolidarea ciclului național de combustibil, respectiv producția de uraniu prin Compania Națională a Uraniului, producția de apă grea la Drobeta-Turnu Severin și fabricarea combustibilului nuclear la Pitești, și ce investiții sunt necesare pentru ca aceste capacități să susțină patru unități în loc de două?
5. Care este stadiul instalației de detritiere de la Cernavodă și cum este gestionat, pe termen lung, ciclul apei grele și al tritiului, sub aspect de securitate nucleară și de valorificare economică?
6. Ce program de formare a personalului specializat, operatori și ingineri nucleari, este în derulare în parteneriat cu mediul universitar și cu furnizorul de tehnologie, pentru a asigura resursa umană necesară operării noilor unități?
7. Cum se corelează intrarea în funcțiune a reactoarelor cu proiectele de interconexiune regională, către Republica Moldova, către Balcani și prin spațiul Mării Negre, pentru a valorifica la export surplusul de energie de bază și a transforma România într-un exportator net?
8. Ce contribuție atribuie ministerul celor patru unități de la Cernavodă în înlocuirea capacității de bază retrase prin decarbonizarea cărbunelui și în atingerea Țintelor de securitate și de competitivitate a prețului energiei?

Cu deosebit respect,

Sebastian-Ioan BURDUJA

Deputat PNL